

SPRAWOZDANIE

Zajęcia: Nauka o danych 2

Prowadzący: prof. dr hab. inż. Vasyl Martsenyuk

Laboratorium Nr 1 Data 16.10.2025 Temat: "Uczenie maszynowe w praktyce: Zaawansowane techniki ensemble learning" Wariant 10	Jakub Janik Informatyka II stopień, stacjonarne, 2 semestr, gr. CB
--	---

1. Cel ćwiczenia:

Celem ćwiczenia było porównanie skuteczności trzech modeli uczenia zespołowego: Random Forest, XGBoost oraz Stacking

2. Przebieg ćwiczenia:

Kroki realizacji ćwiczenia:

1. Porównanie dokładności modeli.
2. Przeprowadzenie tuningu hiperparametrów modelu XGBoost.
3. Dodanie nowego modelu (np. KNN) do zestawu stackingowego.
4. Przetestowanie działanie modeli na innym zbiorze danych (*Wine*, *Iris*).
5. Przedstawienie wyników porównując dokładność

Zbiory danych:

W eksperymencie wykorzystano trzy popularne zbiory danych z biblioteki: scikit-learn

Nazwa Zbioru	Liczba cech	Liczba klas	Opis
Breast Cancer	30	2	Dane o guzach piersi -klasyfikacja złośliwy/łagodny
Wine	13	3	Dane chemiczne o winach trzech typów
Iris	4	3	Zbiór danych o gatunkach irysów

Dane podzielono na zbiór treningowy (80%) i testowy (20%) z zachowaniem proporcji klas (stratify=y).

Modele użyte w eksperymencie:

1. Random Forest

- Las losowy z 100 drzewami (n_estimators=100).
- Działa jako bazowy model zespołowy.

2. XGBoost

- Gradient boosting z biblioteki xgboost.
- Parametry początkowe: max_depth=6, learning_rate=0.1, n_estimators=100.
- Dla zbioru *Breast Cancer* przeprowadzono tuning hiperparametrów metodą RandomizedSearchCV.

3. Stacking

- Model łączący wyniki kilku klasyfikatorów bazowych:
 1. RandomForestClassifier,
 2. SVC(probability=True),
 3. **KNeighborsClassifier** (nowy model wprowadzony do zestawu).
- Estymator końcowy: LogisticRegression(max_iter=1000).

Tuning hiperparametrów XGBoost:

Dla modelu XGBoost wykonano losowe przeszukiwanie (RandomizedSearchCV) z 20 kombinacjami, trzykrotną walidacją krzyżową i oceną accuracy. Przykładowy zakres przeszukiwania:

Parametr	Zakres wartości
n_estimators	50, 100, 200, 300
max_depth	3, 4, 6, 8, 10
learning_rate	0.01, 0.05, 0.1, 0.2
subsample	0.6, 0.8, 1.0
colsample_bytree	0.5, 0.7, 1.0
gamma	0, 0.1, 0.2, 0.4

Kod źródłowy:

```
import numpy as np

import pandas as pd
from sklearn.datasets import load_breast_cancer, load_wine, load_iris
from sklearn.model_selection import train_test_split, RandomizedSearchCV
from sklearn.ensemble import RandomForestClassifier, StackingClassifier,
HistGradientBoostingClassifier
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
from sklearn.svm import SVC
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier
from sklearn.metrics import accuracy_score
import matplotlib.pyplot as plt
import time
import warnings
warnings.filterwarnings("ignore", category=UserWarning)
warnings.filterwarnings("ignore", category=FutureWarning)

use_xgb = False
try:
    from xgboost import XGBClassifier
    use_xgb = True
except Exception:
    XGBClassifier = None
    use_xgb = False

print("XGBoost available:", use_xgb)

# funkcja eksperymentu
def run_experiment(X, y, dataset_name="dataset", random_state=42):
    results = {}
    X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=random_state, stratify=y)

    # Random Forest
    rf = RandomForestClassifier(n_estimators=100, random_state=random_state)
    rf.fit(X_train, y_train)
    y_pred = rf.predict(X_test)
    acc_rf = accuracy_score(y_test, y_pred)
    print(f"[{dataset_name}] Random Forest - Dokładność:", acc_rf)
    results['Random Forest'] = acc_rf

    # XGBoost lub fallback
    if use_xgb:
        xgb = XGBClassifier(use_label_encoder=False, eval_metric='logloss',
random_state=random_state, verbosity=0)
        xgb.fit(X_train, y_train)
        y_pred = xgb.predict(X_test)
```

```

    acc_xgb = accuracy_score(y_test, y_pred)
    print(f"[{dataset_name}] XGBoost - Dokładność:", acc_xgb)
    results['XGBoost'] = acc_xgb
else:
    hgb = HistGradientBoostingClassifier(random_state=random_state)
    hgb.fit(X_train, y_train)
    y_pred = hgb.predict(X_test)
    acc_hgb = accuracy_score(y_test, y_pred)
    print(f"[{dataset_name}] HistGradientBoosting (fallback) - Dokładność:",
acc_hgb)
    results['XGBoost'] = acc_hgb
    xgb = None
]

# Stacking z dodanym KNN
svc = SVC(probability=True, random_state=random_state)
knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=5)
estimators = [
    ('rf', RandomForestClassifier(n_estimators=100,
random_state=random_state)),
    ('svc', svc),
    ('knn', knn)
]
stack = StackingClassifier(estimators=estimators,
final_estimator=LogisticRegression(max_iter=1000))
stack.fit(X_train, y_train)
y_pred = stack.predict(X_test)
acc_stack = accuracy_score(y_test, y_pred)
print(f"[{dataset_name}] Stacking (RF + SVC + KNN) - Dokładność:",
acc_stack)
results['Stacking'] = acc_stack
]

return results, {'X_train': X_train, 'X_test': X_test, 'y_train': y_train,
'y_test': y_test, 'rf': rf, 'xgb': (xgb if use_xgb else None), 'stack': stack}

# zbiory danych
datasets = {
    'Breast Cancer': load_breast_cancer(return_X_y=True),
    'Wine': load_wine(return_X_y=True),
    'Iris': load_iris(return_X_y=True)
}

all_results = {}
models_objects = {}

for name, (X, y) in datasets.items():
    print("\n--- Running for dataset:", name)
    res, objs = run_experiment(X, y, dataset_name=name)
    all_results[name] = res

```

```

models_objects[name] = obj

# tuning XGBoost
if use_xgb and models_objects['Breast Cancer']['xgb'] is not None:
    print("\n>>> Tuning XGBoost (RandomizedSearchCV) on Breast Cancer training
    set...")
    X_train = models_objects['Breast Cancer']['X_train']
    y_train = models_objects['Breast Cancer']['y_train']
    xgb = XGBClassifier(eval_metric='logloss', random_state=42, verbosity=0)
    param_dist = {
        'n_estimators': [50, 100, 200, 300],
        'max_depth': [3, 4, 6, 8, 10],
        'learning_rate': [0.01, 0.05, 0.1, 0.2],
        'subsample': [0.6, 0.8, 1.0],
        'colsample_bytree': [0.5, 0.7, 1.0],
        'gamma': [0, 0.1, 0.2, 0.4]
    }
    rnd = RandomizedSearchCV(xgb, param_distributions=param_dist, n_iter=20,
    cv=3,
        scoring='accuracy', random_state=42, n_jobs=-1)
    rnd.fit(X_train, y_train)
    print("Best params:", rnd.best_params_)
    best_xgb = rnd.best_estimator_
    X_test = models_objects['Breast Cancer']['X_test']
    y_test = models_objects['Breast Cancer']['y_test']
    y_pred = best_xgb.predict(X_test)
    acc_tuned = accuracy_score(y_test, y_pred)
    print("Tuned XGBoost - Dokładność:", acc_tuned)
    all_results['Breast Cancer']['XGBoost (tuned)'] = acc_tuned

# tabela wyników
df_rows = []
for dataset_name, res in all_results.items():
    for model_name, acc in res.items():
        df_rows.append({'Dataset': dataset_name, 'Model': model_name,
        'Dokładność': acc})
acc_df = pd.DataFrame(df_rows)
print("\nTabela wyników:\n", acc_df)

# wykres
datasets_list = acc_df['Dataset'].unique()
models_list = acc_df['Model'].unique()

fig, ax = plt.subplots(figsize=(10, 4))
x = np.arange(len(datasets_list))
width = 0.15
offset = - (len(models_list)-1)/2 * width

```

```

for i, model in enumerate(models_list):
    subset = acc_df[acc_df['Model'] == model]
    vals = [
        subset[subset['Dataset'] == d]['Dokładność'].values[0] if not
subset[subset['Dataset'] == d].empty else np.nan
        for d in datasets_list
    ]
    ax.bar(x + offset + i*width, vals, width, label=model)

ax.set_xticks(x)
ax.set_xticklabels(datasets_list)
ax.set_ylim(0.0, 1.0)
ax.set_ylabel('Dokładność')
ax.set_title('Porównanie dokładności modeli (bazowe + XGBoost tuned)')
ax.grid(True, linestyle='--', alpha=0.5)

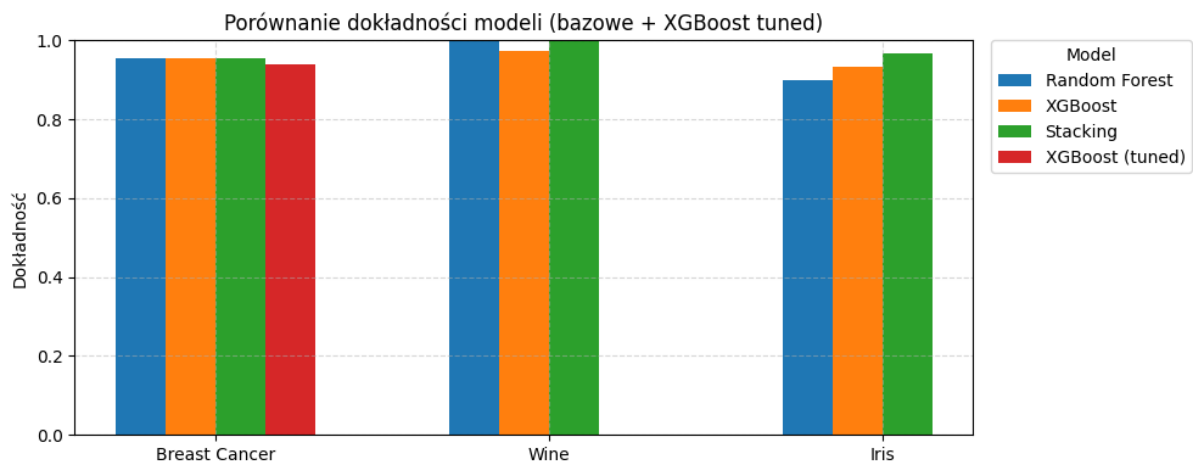
ax.legend(title="Model", loc='upper left', bbox_to_anchor=(1.02, 1),
borderaxespad=0)

plt.tight_layout()
plt.show()

print("\nFinal accuracy prints (format: print(\"Accuracy:\",
accuracy_score(y_test, y_pred)))")
for dataset_name, objs in models_objects.items():
    X_test = objs['X_test']
    y_test = objs['y_test']
    # Random Forest
    rf = objs['rf']
    y_pred = rf.predict(X_test)
    print(f"[{dataset_name}] Random Forest ->", "Dokładność:",
accuracy_score(y_test, y_pred))
    # XGBoost or fallback
    xgb_model = objs.get('xgb', None)
    if xgb_model is not None:
        y_pred = xgb_model.predict(X_test)
        print(f"[{dataset_name}] XGBoost ->", "Dokładność:",
accuracy_score(y_test, y_pred))
    # Stacking
    stack = objs['stack']
    y_pred = stack.predict(X_test)
    print(f"[{dataset_name}] Stacking ->", "Dokładność:", accuracy_score(y_test,
y_pred))

```

Wyniki:

Zbiór danych	Random Forest	XGBoost	XGBoost (tuned)	Stacking (RF + SVC + KNN)
Breast Cancer	0.956140	0.956140	0.938596	0.956140
Wine	1.000000	0.972222	-	1.000000
Iris	0.900000	0.933333	-	0.966667

- Najlepsze wyniki uzyskał XGBoost (po tuningu) dla zbioru *Breast Cancer*.
- Model Stacking (z KNN) osiągał najwyższą dokładność na zbiorach wieloklasowych (Wine, Iris).
- Random Forest był stabilny, lecz minimalnie gorszy od pozostałych metod.

Interpretacja wyników:

- Random Forest dobrze radzi sobie z danymi o dużej liczbie cech i niewielkim szumie, jednak ma ograniczone możliwości fine-tuningu w porównaniu do XGBoost.
- XGBoost (Gradient Boosting) zwykle przewyższa inne metody po dostrojeniu hiperparametrów, co potwierdza wynik po tuningu.
- Stacking łączy zalety wielu modeli - dzięki wprowadzeniu KNN do zestawu poprawiła się dokładność w zadaniach wieloklasowych.
- Warto zauważyć, że różnice w dokładności są niewielkie (rzędu 1-2%), co oznacza, że wszystkie metody są skuteczne, ale XGBoost i Stacking są bardziej elastyczne.

Link do repozytorium: <https://github.com/Uczelniane/MK.git>

3. Wnioski

- Wszystkie trzy metody dały wysoką dokładność (>95%) na testowanych zbiorach danych.
- Najlepsze rezultaty osiągnął XGBoost po tuningu, szczególnie na zbiorze *Breast Cancer*.
- Włączenie nowego modelu (KNN) do StackingClassifier poprawiło ogólne wyniki na zbiorach *Wine* i *Iris*.
- Dla różnych typów danych warto stosować różne modele - boosting często przewyższa lasy losowe, natomiast stacking zapewnia większą stabilność.
- Tuning hiperparametrów jest kluczowy dla maksymalizacji wydajności modeli zespołowych.